

NACIONALNO KOORDINACIJSKO TIJELO ZA ENERGETSKU UČINKOVITOST

Provedba politike energetske učinkovitosti

Dean Smolar, voditelj Nacionalnog koordinacijskog tijela za
energetsku učinkovitost

Sadržaj

- Nacionalno koordinacijsko tijelo za EnU
- Zakon o energetskej učinkovitosti
- 3. NAPEREnU
- SMIV
- MIEE
- Rezultati RH u ostvarenju EU ciljeva EnU – direktive o EnU

INSTITUCIJSKI OKVIR

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
DEFINIRANJE POLITIKE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

 Ministry of Construction and Physical Planning
MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOGA UREĐENJA

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

 Ministry of Environmental and Nature Protection
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE

KOORDINACIJA PROVEDBE POLITIKE ENU

NACIONALNO KOORDINACIJSKO TIJELO ZA
ENERGETSKU UČINKOVITOST

 CEI
Center za praćenje poslovanja
energetskog sektora i inovacije

PROVEDBA POLITIKE ENU (IZVRŠNA TIJELA IZ 3. NAPENU)

NA NACIONALNOJ RAZINI:

OSTALA MINISTARSTVA
APN
FZOEU
HERA
EIHP
...I OSTALE INSTITUCIJE PREMA 3. NAPENU

NA LOKALNOJ/REGIONALNOJ RAZINI:

JLP(R)S, EE TIMOVI
REGIONALNE
ENERGETSKE AGENCIJE

PROVEDBA POLITIKE ENU U
OSTALIM SEKTORIMA
NEPOSREDNE POTROŠNJE

Nacionalno koordinacijsko tijelo

Nacionalno koordinacijsko tijelo

- Sustavno planiranje energetske učinkovitosti
- Koordinacija provedbe mjera energetske učinkovitosti
- Praćenje provedbe, prikupljanje podataka i izvještavanje o rezultatima energetske učinkovitosti
- Suglasnosti na planove
- Vođenje sustava za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije
- Verifikacija ušteda energije
- Informiranje o:
  - ugovorima o energetske uslugama i klauzulama koje bi trebalo uključiti u takve ugovore,
  - financijskim instrumentima, poticajima, financijskim potporama i zajmovima za EE,
  - popis dostupnih pružatelja energetske usluga,
  - troškovno učinkovitim i lako ostvarivim promjenama u uporabi energije,
  - provedbi planova EE

Neke novosti u Zakonu o energetskej učinkovitosti

Javni sektor

- Obveze sustavnog praćenja potrošnje – ISGE
- Energetska učinkovitost u javnoj nabavi
- Program obnove zgrada javnog sektora

Sustavno planiranje

- Akcijski planovi
- Godišnji planovi
- Koordinacija planiranja - NKT

Mjerenje i verifikacija ušteda

- Vodi Nacionalno koordinacijsko tijelo
- Prate se rezultati planiranih mjera
- Obveznici unosa javni sektor, davatelji subvencija i pružatelji energetske usluga

Energetska usluga

- Ugovor o energetskej učinku i ugovor o energetskej obnovi zgrada
- Utvrđen proces za ugovaranje za višestambene zgrade

Javni sektor

Upravljanje
potrošnjom

- praćenje potrošnje energije i vode kroz ISGE
  - analizira potrošnju energije – izvješćuje APN
-

Javna rasvjeta

- **energetski pregled** - svakih pet godina
  - **analizira potrošnju** - izviješćuje NKT
  - **Način provedbe - pravilnik**
-

Javna nabava

- **kriteriji za odabir i tehničke specifikacije** - pravilnik
-

Energetska
usluga

- **Ne smatra se javnim dugom**
  - **Sredstva za plaćanje naknade - redovni troškovi za energiju**
  - **Način ugovaranja** - Uredba
-

Sustavno planiranje

	Akcijski plan	Godišnji plan	Obveze izvještavanja	Sustav planiranja, koordinacija, davanje suglasnosti i praćenje provedbe provodi Nacionalno koordinacijsko tijelo za energetske učinkovitost
Nacionalni planovi	<ul style="list-style-type: none"> • Obveza po Direktivi • Donosi Vlada RH • Za razdoblje od tri godine 	<ul style="list-style-type: none"> • Dorade i izmjene akcijskog plana • Donosi Vlada RH • Za razdoblje jedne godine 		
Županije i veliki gradovi	<ul style="list-style-type: none"> • U skladu sa nacionalnim akcijskim planom • Obveza za županije i velike gradove • Donosi zastupničko tijelo 	<ul style="list-style-type: none"> • Dorade i izmjene akcijskog plana, izvješće o provedbi • Donosi izvršno tijelo • Za razdoblje jedne godine 		
Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	Financiranje mjera provodi se u skladu sa nacionalnim akcijskim planom i godišnjim planovima – obveza Fonda			

Prvi godišnji plan obveznici moraju predati do kraja 2014. za 2015. godinu
Prvi akcijski plan obveznici moraju predati do kraja 2016. godine

SMiV – Sustav za mjerenje i verifikaciju

- Izrađen kroz projekt Njemačkog društva za međunarodnu suradnju (GIZ), a MINGO je kao partner imenovao CEI za operativnog voditelja projekta s Hrvatske strane
- Podrška uspostavljanju sustava: Planiranje – Provedba - Izvještavanje

Mjerenje i verifikacija ušteda

SMIV

Informacije:

Javni sektor

Pružatelji energetske
usluge

Davatelji subvencija

Praćenje metodom
bottom up

Ušteda se pripisuje
nositelju ušteda

Algoritam za
procijenjene uštede -
Pravilnik

Sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda - internet aplikacija koju vodi Nacionalno koordinacijsko tijelo na osnovi Zakona i Pravilnika

Energetski pregledi za velika poduzeća

- Preglede provode kvalificirani i akreditirani stručnjaci
- Obveza od 5.12.2015.
- Temeljeno na ažurnim, mjerenim i sljedivim podacima o potrošnji energije i profilima opterećenja
- Detaljni pregled potrošnje zgrada, industrijskim operacijama ili instalacijama uključujući i transport
- Kada god je moguće, koristiti analizu cjeloživotnih troškova umjesto JPP
- Sadržavati dovoljno podataka za davanje cjelovite slike o ukupnom energetsom učinku i pouzdane informacije o najznačajnijim prilikama za poboljšanja

Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO
GOSPODARSTVA

Kolovoz 2014.

CEI Centar za praćenje poslovanja
energetskog sektora i investicija

Što je NAPEnU i čemu služi?

- trogodišnji plan koji izvještava o napretku u ostvarivanju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti
- Donosi se svake tri godine do 30. travnja, a svake godine radi se izvješće o provedbi
- Promatraju se uštede u primarnoj i krajnjoj potrošnji
- Cilj povećanja EnU iskazuje se kao apsolutna razina potrošnje primarne i krajnje potrošnje energije u 2020.

EnU je:

Korištenje manje en. kako bi se postigao isti, ili bolji učinak

Često rezultira **povećanim konforom** i standardom

EnU nije:

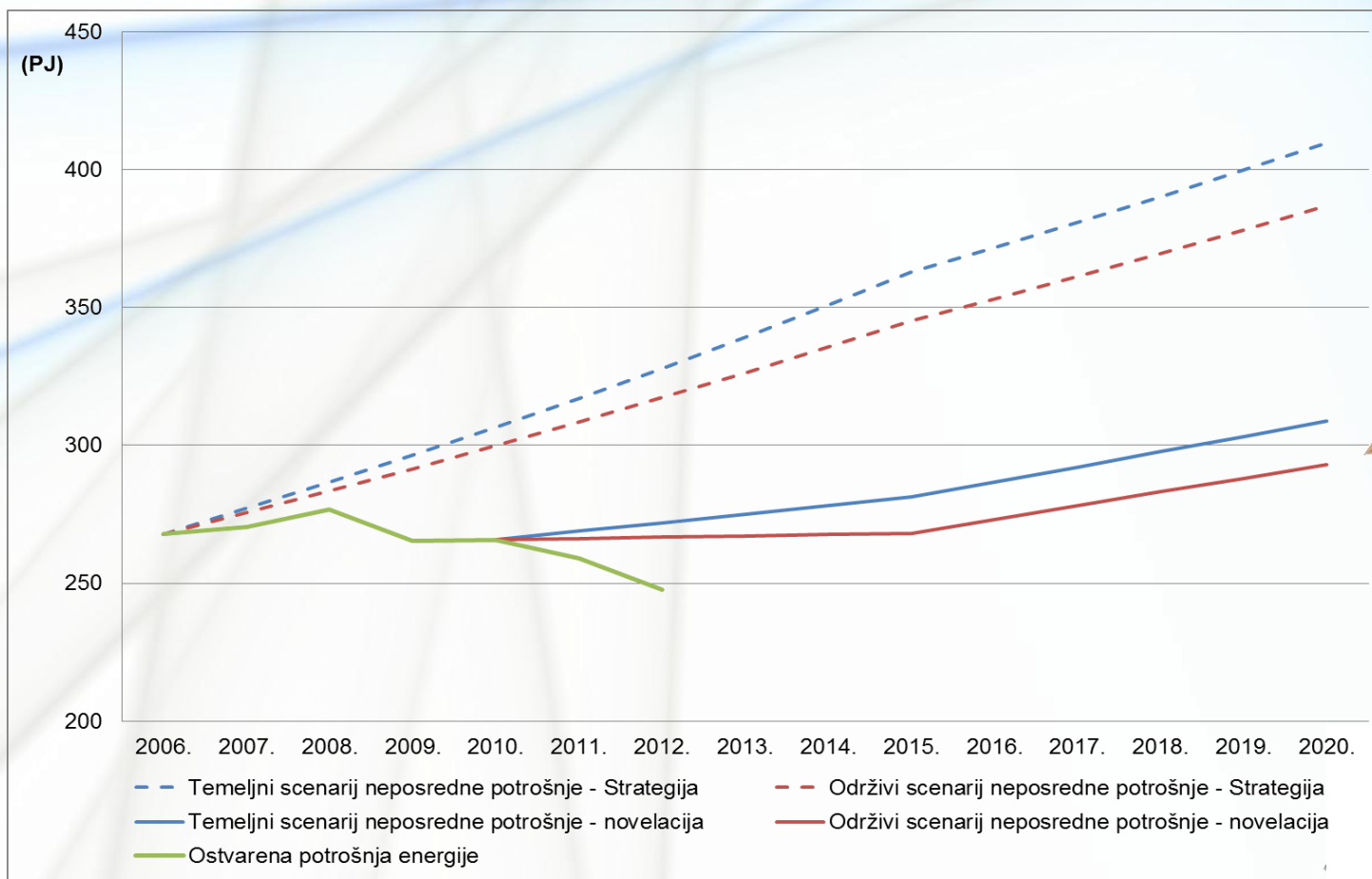
Smanjivanje potrošnje energije

Manji konfor ili smanjena gospodarska aktivnost

Projekcije potrošnje

Neposredna potrošnja energije drastično je pala pa novelirane projekcije potrošnje u 2020. godini pokazuju puno manju potrošnju. Međutim, službene projekcije i dalje ostaju one iz 2010. godine, a te projekcije ionako ne utječu na cilj, koji je izračunat obzirom na povijesnu potrošnju.

Pogledajte poglavlje 2.1. u NAPEnU

Cilj povećanja energetske učinkovitosti

EU cilj: Potrošnja energije u EU 2020. ne smije biti veća od 1.474 Mtoe primarne energije, tj. 1.078 Mtoe krajnje energije (ekvivalent smanjenja 20 %)

RH cilj: apsolutni iznos neposredne potrošnje energije u 2020. godini je 293,04 PJ (7,00 Mtoe), a apsolutni iznos primarne energije u 2020. godini je 466,69 PJ (11,15 Mtoe)

Ukupno trebamo povećati energetska učinkovitost za

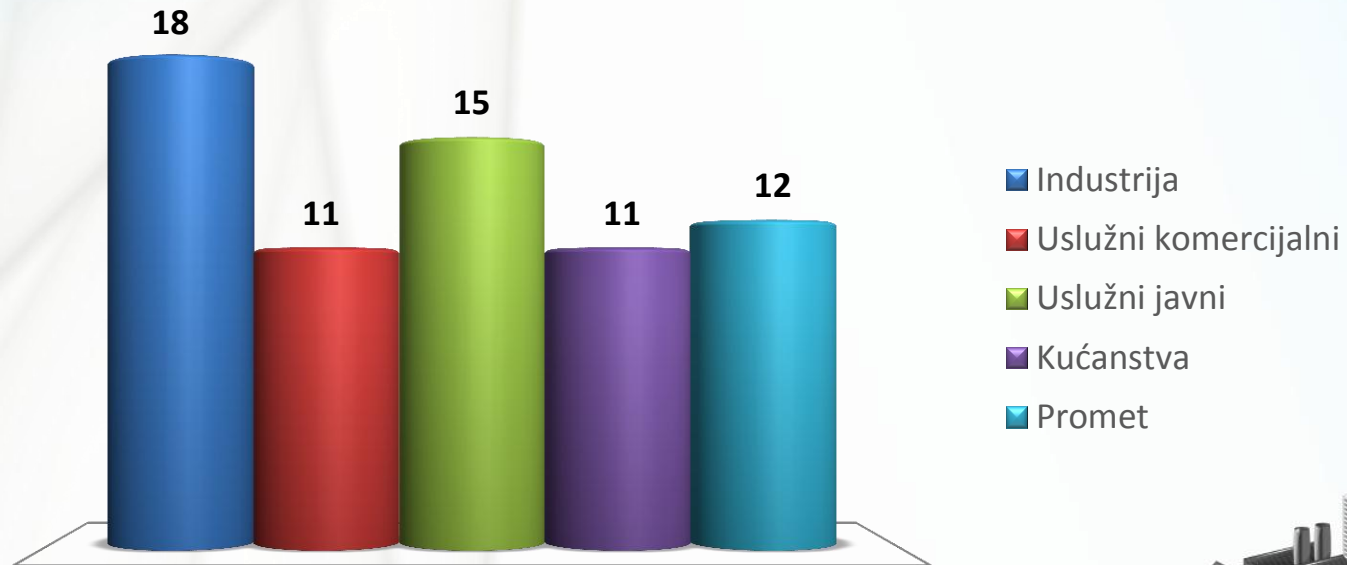
- **19,77 PJ do 2016. godine i**
- **22,76 PJ do 2020. godine**

Pogledajte
poglavlje 2.1. u
NAPEnU

3. NAPEnU – novosti i osnove:

- Ukupno ima 40 mjera – 28 mjera preuzeto iz 2. NAPEnU, 12 mjera novih (od toga je 7 mjera energetske poduzeća). Na strani 26. 3. NAPEnU može se naći pregled svih mjera te usporedba kako se te mjere nadovezuju na 2. NAPEnU
- Veliki broj mjera, posebice informativnih, utječe na više sektora. Ovdje je dan pregled svih mjera koje utječu na pojedini sektor, tako da je ukupni broj veći od ukupnog broja mjera:

Broj mjera koje utječu na ostvarene uštede u pojedinom sektoru

3. NAPEnU – izvršna tijela (ukupno preko 180 subjekata):

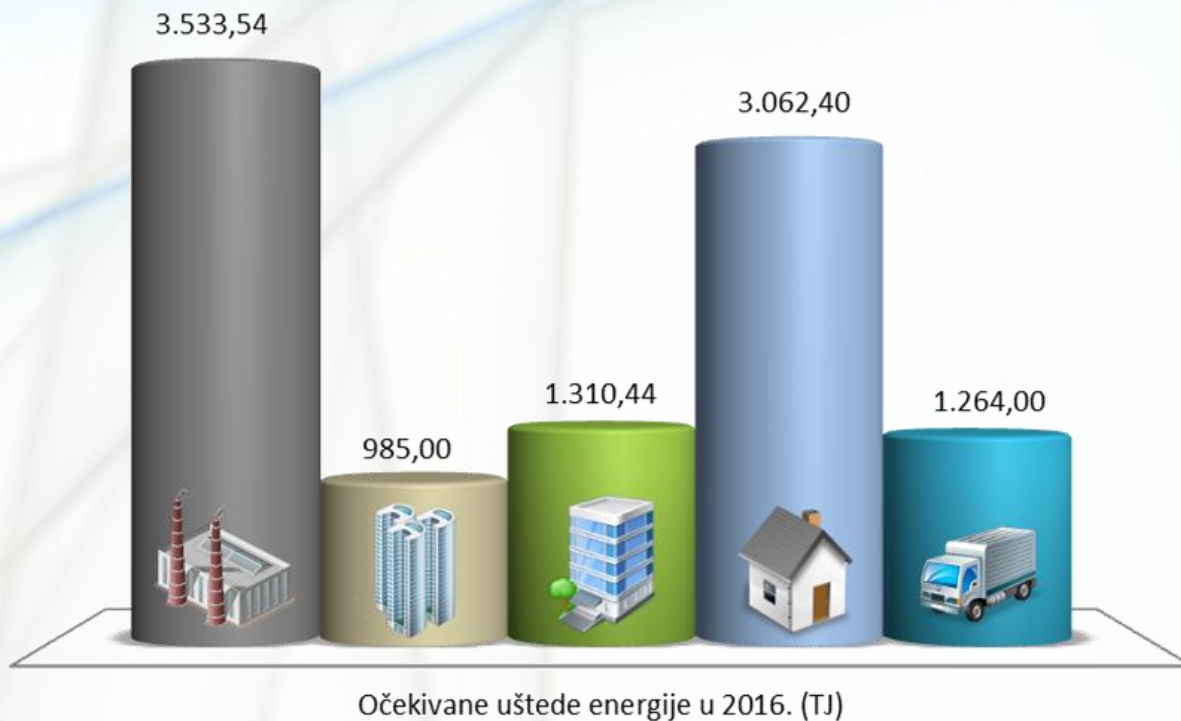
Izvršna tijela su:

i još: regionalne energetske agencije, JLRS, tijela državne uprave, sveučilišta, fakulteti, upravitelji zgrada...

- 11 mjera je informativnog karaktera ili nije jasno određeno koliki će biti razmjor provođenja mjere pa se učinci nisu računali, iako će te mjere sigurno doprinjeti uštedama.
- Kroz preostalih 29 mjera očekuje se ušteda od 10,16 PJ u 2016., i to:

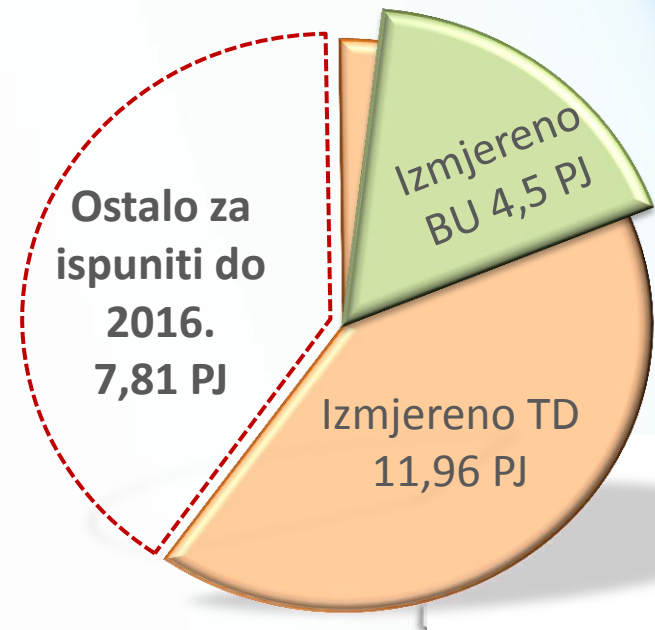

- Industrija (10 mjera)
- Uslužni komercijalni (1 mjera)
- Uslužni javni (5 mjera)
- Kućanstva (5 mjera)
- Promet (8 mjera)

Izvešće o provedbi 2. NAPEnU:

- Dodatak A u 3. NAPEnU zapravo je izvješće o provedbi 2. NAPEnU
- U izvješću pod Dodatkom A4.4. su navedene sve mjere iz 2. NAPEnU, po redu kojim su bile predstavljene te je opisano koje se sve aktivnosti odvijale i kolike su uštede po pojedinoj mjeri
- primjenom TD metode ostvarene uštede u 2012. godini su na razini od **11,96 PJ ili 61 % od cilja** za 2016. godinu te se može očekivati da će cilj biti ostvaren. U odnosu na 2010. godinu, povećane su uštede u svakom sektoru, od čega je **najveći porast u industriji i prometu**.
- Procjena BU metodom pokazuje da je ostvarenje ciljanih ušteda u 2010. godini **18% u odnosu na cilj za 2016. godinu**, dok je u 2012. godini procjena na razini **23% cilja (4,5 PJ)**. U realnosti, ostvareno je puno više ušteda, ali mjerenje i praćenje nije predvidjelo skupljanje podataka o tim uštedama. To će se od sada promijeniti, uvođenjem SMIV-a.

- UGOROČNA STRATEGIJA ZA POTICANJE ULAGANJA U OBNOVU NACIONALNOG FONDA ZGRADA REPUBLIKE HRVATSKE
- Kao cilj do 2050. godine u strategiji je postavljena obnova postojećeg nacionalnog fonda zgrada na nivo gotovo nula energetske zgrade ili zgrade s visokom razinom EnU te smanjenje emisije stakleničkih plinova u zgradama za 80%.”
- 4 Programa obnove zgrada
- Rezultati po članku 5. EED

Tablica 18. 3 % obnove zgrada središnje države

	Planirani cilj	Ostvarena ušteda
3 % obnove zgrada središnje države	0,00489 PJ	0,01099 PJ

Rezultati po članku 7. EED

Tablica 19. Ušteda energije ostvarena provedbom alternativnih mjera					
Naziv mjere	Broj projekata*	Ušteda [PJ]	Ušteda [tCO2]	Ukupni iznos investicije [kn]	Ukupno isplaćena sredstva Fonda [kn]
STAMBENE ZGRADE					
Program energetske obnove obiteljskih kuća 2014. - 2016.- rekonstrukcija vanjske ovojnice	7	0,019	660,449	15.605.618,980	5.837.295,089
Program energetske obnove obiteljskih kuća 2014. - 2016.- ugradnja OIE sustava	3	0,004	226,450	6.798.349,804	2.414.288,012
Program energetske obnove obiteljskih kuća 2014. - 2016.- Ukupno	10	0,0230	886,90	22.403.968,78	8.251.583,10
Program energetske obnove višestambenih zgrada					
Uvođenje sustava individualnog mjerenja potrošnje toplinske energije	5	0,021	1.765,476	12.163.068,000	4.805.096,237
ZGRADE JAVNOG SEKTORA					
Program energetske obnove zgrada javnog sektora (2014. - 2015.)					
Program energetske obnove zgrada javnog sektora (2016. - 2020.)					
KOMERCIJALNE NESTAMBENE ZGRADE					
Program energetske obnove komercijalnih nestambenih zgrada					
JAVNA RASVJETA					
Program „Energetski učinkovita javna rasvjeta	76	0,040	4.176,211	75.491.781,400	38.307.772,286
PROMET					
Financijski poticaji za energetske učinkovita vozila	296	0,005	353,027	48.008.848,961	10.530.000,000
Poticanje eko vožnje	20	0,017	1.291,083	1.478.060,370	517.579,400
Uspostava posebnog poreza na motorna vozila na temelju emisija CO2					
UKUPNO	407	0,107	8.472,696	159.545.727,515	62.412.031,024

MIEE

- MIEE - Mreža industrijske energetske efikasnosti je nacionalni energetska program poticanja energetske učinkovitosti u gospodarstvu - malim, srednjim i velikim poduzećima
- Ideja mreže je povezivanje potrošača energije, stručnjaka, državnih institucija, zainteresiranih strana u funkcionalnu strukturu koja bi imala za cilj poboljšanje racionalnog korištenja energije
- Partneri: MINGO, MINPO, FZOEU, NKT (CEI), EIHP, HGK, HUP, HOK

MIEE

- Osnovni ciljevi:
  - sustavno promoviranje energetske učinkovitosti
  - uspostava sustava za gospodarenje, praćenje i analizu korištenja energije
  - poboljšanje svijesti i znanja vodstva i zaposlenika o RUE
  - uspostava energetskeg managementa
  - postavljanje ciljeva racionalizacije korištenja energije
- Tijekom travnja i svibnja 2015. godine organiziraju se radionice za sva zainteresirana poduzeća i to u Osijeku, Rijeci, Splitu, Zagrebu, Karlovcu, Zadru, Varaždinu i Dubrovniku

Zahvaljujemo na pažnji!

NACIONALNO KOORDINACIJSKO TIJELO ZA
ENERGETSKU UČINKOVITOST